

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput III. De vexatis a diabolo, periclitantibus in partu, et naufragantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

CAPUT III.

*De vexatis a diabolo, periclitantibus in partu, et naufragantibus.*Patrocinium
ejus

Puer septennis novem vicibus die quolibet a nefando spiritu torquebatur: qui, facto a matre voto, et Watzstenam cum oblationibus ab ea deportatus, non sine omnium admiratione a sævo tortore liberatus est. Christina, uxor Laurentii campanarii ecclesiæ Kiill diocesis Strengensis a obsessa a dæmone et totius corporis privata valetudine, spiritusque rationalis in parte amisso lumine, per xvi annos continuos videlicet afflicta jacuit in grabato. Audivit etiam ab eodem dæmone verba horribilia, didendo inter alia verba ad eam: Jam volo cor tuum extrahere de corpore tuo, teque turpissima morte condemnabo. Post apparuit ei quædam pulchra Persona in visione dans ei consilium, quatenus peregrinando visitaret monasterium S. Birgittæ in Watzsteno, ut ab immundo spiritu purgaretur: evigilans autem invenit se saniore intelligentia potiri, quam ante: deinde percipiens, multos peregrinos locum in Watzsteno visitaturos ad festum nativitatis B. M. V., præparavit se et ipsa, ut eundem locum visitaret, et, si ire non posset, sicut utique tunc competenter non valuit, saltem per manus et pedes reptando illuc properaret. Postquam igitur iter arripuerat, statim a dæmonio liberata fuit, et antequam Watzstenam veniret, sanitati pristinae tam in ratione, quam in corpore plene restituta fuit.

vexate
b

153 Quidam Olavus agriculor diocesis Arosiensis b gravissimo languore circa Carnisprivium afflictus per tres continuos dies vidit xii dæmones teterrimos in habitu usque ad nates decurtato, calceis rostratis secundum turpissimam consuetudinem aliorum modernorum juxta se corisantes et dicentes: Si vis consentire nobis, ditabimus divitiis; sin autem nolueris, te turpissima morte condemnabimus, teque nobiscum ad tartara perducemus. Quibus ille respondit: Consentiam Deo meo, et illi reverendæ Famulæ sive dominæ Birgittæ, cui votum peregrinationis emiseram, in quam tota fiducia spero, quod virtute divina me de minarum vestrarum terroribus eripiet. Illam enim omnibus diebus vitæ meæ, in quibus potero, honorabo; finitis autem illis tribus diebus, horribilis illa visio dæmonum disparuit, et ille statim, pristina sanitate percepta, perfecit humiliter votum suum. Mulier quædam, Catharina nomine, de diocesi Strengensi hora Completorii in Carnisprivio revertens a convivio, in quo cum aliis choreas minus honeste duxerat, in platea, priusquam venit in domum, a diabolo arrepta est, et ita crudeliter percussa, quod a planta pedis usque ad verticem in omnibus membris esset livida: sensu, loquela, visu, auditu, totiusque corporis perdita valetudine, noctem illam in maxima peregrit miseria: circa diluculum autem vocati sunt ad eam duo honorabiles presbyteri, qui cum aliis amicis ejus votum peregrinationis ad Watzstenam ob reverentiam S. Birgittæ et ob sana-

tionem miserabiliter afflictæ mulieris emiserunt: cui eadem hora spiritus et robur corporis non sine admiratione adstantium est restitutus.

A. BERTHOL.
no.

154 In eadem diocesi fuit puella adolescens, quam secunda die Paschæ invasit diabolus, et per integrum mensem bis vel ter in quolibet die crudelissime vexavit eandem, ita quod venter ejus videbatur se erigere: ejus dolori dominus suus compatiens fecit votum pro ea gloriosæ dominæ Birgittæ; quo facto, statim discessit diabolus ab ea, sibique ulterius nihil nocuit. Alius etiam, Petrus nomine, Lyncopensis diocesis invasus est a diabolo, a quo per sex annos est crudelissime vexatus: hic feria tertia antecederet ad Vincula Petri veniens ad Watzstenam ab inhabitante se dæmone solito gravius arripitur, et amarior vexatur; prostratus enim in terra extra capellam, et jacens in dorso et erectis oculis in cælum nil videbat, manus et pedes in modum crucis extendebat, his terræ firmiter adhaerendo: hujus stomachus aliquoties in tantum intumuit, quod supra pectus usque ad mentum se videbatur erigere, ac si magnum quid corporeum cureret in visceribus ejus.

vel obsessi

155 Interdum autem in tantum immergebatur, ac si viscera non haberet: palpitando pectus movebatur, ut velut a vento pulsatum sit, ut ossibus non rigesceret, multoties totum corpus in medio tantum erigebatur, ut plena ulna erat interdum inter terram et dorsum ejus, capite tum et pedibus terræ firmiter adhaerens, sicque stetit multoties firmiter quasi latro supra rotam patibuli incurvatus, hujusmodi etenim miseria in conspectu multorum affligebatur feria III, IV, V, VI, et sabbato. Nocte vero media inter Sabbatum et Dominicam apparuit ei alter dæmon in specie magni canis, et tangens cum pede pectus dæmoniaci dixit humana voce: Exi hinc, socie charissime, alioquin in brevi maximum scandalum patieris. Quo dicto, exiit dæmon per os dæmoniaci, quasi serpens magnus et horribilis, et post pauca factus ut hircus cum magno impetu præcipitavit se in profundum stagnum monasterio adjacentem. Eo autem tempore in Watzsteno aderat dominus Archiepiscopus Upsalensis prætaetus.

E
a dæmone,

156 In castro Polimary Balensis diocesis c mulier quædam gravissimis pressa doloribus, eo quod partu præventa parere non posset, clamoribus et ejulatibus insistebat: cui dominus Franciscus, olim Fermepolitanus episcopus, tunc vero eremita, supra memoratus accurrens tanti doloris causam percontabatur; et agnito, quod periclitaretur in partu, de capillis S. Birgittæ supponi fecit, et illo instanti abortivum, quem gestabat, enixa a mortis discrimine liberata fuit. Cum reliquæ S. Birgittæ in Sueciam portabantur, portitores, ut Missam audirent ad monasterium, quod Clarevallis regni Poloniæ dicitur d, diverterunt; quædam mulier illis in locis in pariendo diu patiebatur, sed confestim, ut sanctissimum corpus domum illius ingrediebatur, cum multa facilitate protulit partum suum. Item quædam mulier ix diebus periclitabatur in partu; quæ multa vomit, ac multis Sanctis se devovit, sed, cum nihil omnino proficeret, tandem aliquando quibusdam, quæ intererant, mulieribus pro se voventibus, quod ipsa cum omni domo sua domum S. Birgittæ visitaret, mox ad horam tanta facilitate parturit, quanta nunquam antea potuerat, cum tamen octo jam infantulos parturisset.

F
uti et periclitantes in partu experiantur;

A. Bernhol. turisset.

no.

alii

157 Quidam navigio ad nundinas sancti Batwini e in superiore parte Suetiæ transeuntes, gravissima tempestate oborta, nimis facti sunt auxilii, quoniam ex procellarum impulsibus navis increpuit, et aquis replebatur; qui quasi nihil aliud, quam submersionem expectantes, B. Birgittæ devote implorabant auxilium, et mox quasi manu quadam navis levata a procella in terram jactata est, qui tandem unum puerum deficere cognoscentes, flexis genibus, rursus pietatis Matrem humiliter acclamabant, et statim procella surgens puerum vivum atque illasum ad terram propellebat; hi omnes ad Watzstenam venientes et Christi gloriam, qui per suam Famulam tot et tanta mirabilia operari dignabatur, collaudantes, cum gaudio fratribus ista referebant.

per undas

158 Quidam de Lyncopia, Aquisgrani juxta votum peregrinatione peracta, in mari constituti, ad propria revertebantur: navi vero, in qua erant, reluctante, ignis fulminis in summitate mali protinus incendebatur: qui periculum mortis evadere diffidentes, positis genibus, Dei et Famulæ suæ auxilium cum lacrymarum profusio postulabant, omnes viva voce clamantes et dicentes, reliquias ejus in Watzsteno se visituros, si petitionum suarum celerem consequerentur effectum. Hoc facto, quasi per unius manu fulminis incendio in mari jactato, de tanto periculo liberati, dum ad portum desideratum applicuissent, Watzstenam velociter perrexerunt Deo et B. Birgittæ laudem et gloriam referentes.

navigantes

f

159 Abbas de monasterio Jullita f in hæc verba litteras ad Watzstenam direxit: Reverendo viro domino Petro Priori Alvastris in Watzsteno existenti in Domino salutem. Abscondere cœpi, quod experior non abscondendum esse, videlicet, quod illa gloriosa domina Birgitta magna, dum invocata fuerit in aquarum periculis, auxiliatrix adest miraculis etc: Nam in stagno Maleer prope passagium Olghsund navim ascendi transiturus Strengenas, extensoque velo sub illo vehementissimo flatu, qui circa festum B. Martini fuit, in scopulo quodam læsa est navis; fracto autem gubernaculo, et rupta navi, velum deponere volebamus, sed non potuimus, ipso flatu instrumenta veli frangente, sicque navis velocissime currens in alium lapidem impegit et fortius rupta est. Tandem velum trahere non valentes in tanto periculo Missam: Salve sancta Parens etc: in honorem gloriöse Birgittæ vomimus dicendam, et tantum protinus relevamen accepimus, quod nec minima gutta aquæ percipiebatur navim intrare; pueri autem, priusquam navis rumpebatur, ad unam leucam pluries exhauerunt aquam; quia navis propter vetustatem porosa erat.

naufragii:

160 Rupturæ vero tam amplæ, quod non erat in potestate nostra navi auxilium ferre: ipsis itaque rupturis ab invasione aquæ miraculose exemptis, etiam pori, qui ante aquam receperunt, tanto deferentes facto, quieverunt: veruntamen aqua rupturis illidens inconsuetum sonum dedit, mira reluctante potentia: in operatione* tanta reluctantie ostendit se talis actio minoris esse potentie. A terra utique remote eramus sub isto facto longe ad dimidiam leucam, sed navis firmata, aquam mox cœpit sorbere: post ejus reparationem pueri laboraverunt in exhauriendo

* al. comparatione

aquam de navi juxta civitatem Strengensem, et D demum prosequerentur viam versus civitatem Stockholmiis g, ubi navis eadem penitus est destructa, illæsis tamen famulis et rebus nostris. Hæc autem facta sunt non invocantis merito, sed dignitate invocata. Quid ergo tantæ auxiliatrici rependemus? Scimus enim pro certo, quod ipsa gloriosa Birgitta re et nomine veraciter existit bona, eam invocantibus gloriosum juvamen tribuens. Taceant adversarii, valete in Christo: scriptum in crastino Vincentii Martyris.

161 Decem viri cum puero parvo sedebant ad piscandum super glaciem in stagno magno monasterio Watzstenensi adjacenti, quod talis est consuetudinis, quod, dum appropinquat tempus resolutionis glaciei, vehementissimo strepitu incipit ebullire et commoveri a profundo, et magna violentia rumpere ponendo parvas rimas, quæ sunt in glacie, has in modico temporis spatio faciens valde latas, licet glacies in densitate habuerit plusquam unam ulnam: et tunc, juvante superius impetu ventorum, dividitur tota glacies in grossa frusticula, et tunc multo existentes super illam glaciem multoties submerguntur. Sed licet istud* videatur, hoc tamen omnis circumjacens regio attestatur. Sex ergo ex dictis viris commotionem a profundo audientes, et stagni consuetudinem præscientes, cursu velocissimo ad littus properabant, relictis piscibus, quos prendiderant, cæterisque rebus suis. Alii vero quatuor cum puero suo, volentes sua secum tollere, substitierunt, donec viderent aperturam inter se et socios suos tam amplam effectam, quod possibile* erat eis venire post illos.

aut per glaciem euntes

* supple. mirum

* I. impossibile

162 Unde ex horribili collisione et glaciei commotione usque ad mortem turbati, cum nihil expectarent, nisi submersionem subitam, levaverunt oculos suos versus Watzstenam, gloriosam dominam Birgittam sibi humiliter invocantes: quo facto, mirum in modum pars glaciei, in qua illi stabant, periculossime in ictu oculi contra violentiam ventorum conjunxit se ad partem illam, quæ adiacebat littori, in qua sine periculo stabant eorum socii, permittens eos ad locum securitatis accedere. Jamque illis in securitate stantibus, glacies tanta facilitate disjuncta est, quanta fuerat conjuncta: dictus vero puer properans post eos, sed persaltare non valens cum tanta facilitate, quanta illi, cum disjungeretur glacies, prosiliit in aquam, quod videntes prædicti x viri ipsum in nullo juvare valentes, pro ipsius liberatione B. Birgittam flexis genibus implorabant: quo facto, mox substituta quasi sibi manu cujusdam ex aqua est levatus. Illi ergo omnes, quibus dictum miraculum factum est, circa Annunciationem Domini venientes ad monasterium Watzstenense, et lacrymantes præ gaudio auxilium sibi mirabiliter et misericorditer præstitum pluribus intimabant.

submersionis periculo

F

163 Thorberch mulier de villa et parochia Kyarlunda Osloënsis diocesis regni Norwegiæ h circa Annunciationem Domini cum marito suo super glaciem valde fragilem et porosam ibat, qua subito defente, in profundum ambo ferebantur: sed, cum mergi cœpissent, clamavit mulier, O S. Birgitta, salva me: quæ statim quasi manu levata est super glaciem, quæ ita gracilis erat, quod sub pedibus ejus postmodum sæpius frangebatur; licet ipsa non mergeretur. Ad ipsam vero* se pertingente, ex magno tunc imminente vento glacies tota resoluta est. Hæc tertia die post Pentecosten Watzstenam veniens indultam sibi

eripiuntur.

h

* supple: terram

A sibi gratiam constanter atque gratanter fatebatur.

ANNOTATA.

- a Vide lit. o in *Annotatis in cap. 1, lib. 3.*
 b Vide lit. m *ibidem.*
 c *Nec castrum id novi, nec diocesim, nisi hæc forte sit Basileënsis in Helvetia.*
 d *Claramvallem in Polonia non inveni; sed Claramtambam, Ordinis Cisterciensis monasterium prope Cracoviam.*
 e *Seu S. Botuidi: colitur et sepultus fuit secundo milliari Stokholmia Sudermanniam versus. Locum habet in Opere nostro ad diem 23 Julii.*
 f *In dioecesi Strengnesiensi et in villa Sabacta, Ordinis Cisterciensis.*
 g *Regum Sueciæ sedes est.*
 h Vide lit. c in *Annotatis in cap. præcedens.*

B

CAPUT IV.

De mirabilibus circa translationem reliquiarum occurrentibus et de blasphemantibus et detrahentibus sibi.

Sensus sub-
to perditio
reddi.

Cum dominus Birgerus et domina Catharina, filii S. Birgittæ, cum confessoribus et tota familia repatriarent, felicissimæ Matris reliquias secum ferentes, et ipsis in marchiam Anconitanam venientibus, et ibidem in civitate quadam sero quodam habitantibus, una ex ancillis dominæ Catharinæ, nomine Maria, repente in terram cecidit, quasi mortua, perdita loquela cæterisque corporis sensibus alienatis, oculos namque transversos velut cadaver supina jacens retinebat. Hoc viso, domina Catharina ad tam subitum pavendum infortunium non parum stupens, confessores Matris advocari fecit, ut, quid facto opus esset, consulerent. Accersiti vero confessores nullum habebant, quod in medium proferrent, adimiculum. Mane ergo facto, sano illa consilio usa, de capillis et ossibus Matris recepit, et accedens ad infirmam, quæ in eodem statu, ut apparuit, fuit, tetigit eam ex iisdem: primum quidem oculos contingens, et continuo ad debitum nempe statum revertebatur. Deinde vero ore, naribus ac facie tactis, surrexit mulier illico sana, et equitavit, et pertingens Watzstenam monialis ibidem effecta est.

reliquias
suas in Sue-
ciam trans-
ferentes ter-
ra,

a

suppl. : se

165 Post hoc venientes in Alimaniam in civitatem, quæ dicitur Bruxia, audierunt, quod in castro Skaclivo a multi latrones erant, viatores depredantes, qui quidem latrones horum adventum præscientes se præparaverunt ad eos capiendos; cum autem hi castro appropinquarent, viderunt descendentes, ex utraque parte viæ, quam tenere oportebat, collocantes*, balistis ad sagittandum paratis, lacertisque ad vulnerandum vibratis: hoc videntes pacifici et inermes peregrini timuerunt valde et Deo et sanctæ Mariæ se commendantes a tanto periculo erui suis

Octobris Tomus IV.

meritis postulabant. Mirum certe stupendumque miraculum: appropinquantes enim prædonibus, et transeuntes, obcæcatis eis, per medium illorum ibant. In sero vero ad hospitium, quo isti devenerunt, mercatores supervenientes referebant, quomodo in latrunculos illos ipsi impigressent, et illis referentibus didicissent, qualiter peregrinos quosdam divites præstolabantur et quia, pertranseuntibus peregrinis, excæcati fuerunt, strepitum quidem pedum audientes, neminem tamen videntes. Tunc ipsa nocte cuidam de societate illa quasi sol fulgens apparens dixit: Vidistine armatos illos hodie multos requirentes? Qui ait: Vidi, domina. Et illa: Ego, inquit, excæcavi eos, ne vobis nocerent, nec impedirent viam vestram, quemadmodum proponebant.

A. Bentwol-
do.

166 Deinde præfatis translatoribus in navi inter Alimaniam et Suetiam cum eisdem reliquiis iter agentibus, et ad quem portum b propter bellorum pericula, partibus illis tunc ingruenda, applicarent dubitantibus, contigit parumper post meridiem, quod candidissima in cælo stella apparuit, quam primo et ante omnes puer octennis innocens atque infirmus aspexit. Sed cum omnes interea clare illam intuerentur, mirabantur, quod, sole splendide radiante, stellam in cælo videre possent, quæ usque ad portum quendam minime præcogitatum eos præcedens disparuit. Tunc sequenti nocte cuidam eorum, qui reliquias ferebant, in visione dictum est: Stella, quam vidistis heri navem præcedentem, et portum vobis ostendentem, Birgittam significat, cujus fama quasi stella paulatim procedet, donec sicut sol illuminet totum mundum.

marique mi-
ro modotur-
tur.

E

167 Initium vero signorum ejus in terra Suetiæ hoc fuit: contigit anno Domini MCCCXXXIII c Feria tertia Pentecostes, quod nobilis quidam, Haquinus nomine, captus est ab inimicis; strictissime ligatus, ductus est ad mare, ut portaretur ad terram Alimaniam, ubi possent securius ab eo extorquere magnam summam pecuniæ: stans ergo in littore audivit, quod reliquæ B. Birgittæ, quæ transferebantur, pausandi gratia non longe a loco illo consisterent; illam in sui auxilium invocavit, ut a patria non abduceretur; et statim armati de quodam castro supervenerunt, prohibentes, ne abduceretur a patria, sed imponerent sibi statim certam pecuniam, si justitia dictaret solvendam: quod et factum est. Illi tamen, qui eum juvabant in nullo sibi attinebant, sed hucusque partem hostium foverant; qui, liber dimissus, dum reverteretur ad propria, occurrit translatoribus reliquiarum, et sequebatur eos usque dum osa illa locata sint in Watzstenis vi Non, Julii, narrans gratiam secum factam. Postea vero per regem et principes libertati restitutus est, ita quod captivatoribus nihil solverit. Domina quædam nobilissima tanto languore opprimebatur, ut in loco * jacens quoties se vertere vellet, per trabem funibus vel alio hujusmodi se adminiculo relevaret; hæc audiens Sponsæ Christi reliquias, dum portarentur, advenisse, tentans ire pedibus, quantumcumque male haberet, surrexit, ut iret, et tanta ivit facilitate, ut nec solitam sentiret infirmitatem, nec requireret adjuvantem. Quæ postea easdem reliquias in Watzsteno alacriter visitans, immensas Deo et Famulæ suæ gratias referebat.

ab hostibus
captum libe-
rat, infir-
mam sanat.

* an lecto?